

**KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
E L N Ő K E**

ELŐTERJESZTÉS

**a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2022. szeptember 29-ei ülésére**

Tárgy: Tájékoztatás Fenntartható Energia-és klíma akciótervek (SECAP)
felülvizsgálatáról

Előterjesztő: Borsó Tibor, a közgyűlés alelnöke

Előadó: Hummel Rudolf főosztályvezető

Tisztelt Közgyűlés!

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat TOP 3.2.1-es forrásból készítette el a megye területén működő 3 LEADER Vidékfejlesztési Közösség településeire a Fenntartható Energia- és klíma akcióterveket 2018-ban. Mint a projekt szakmai vezetője ezúton adok tájékoztatást a tervek előzményeiről és a most esedékes felülvizsgálatról.

1. A SECAP tervek területi érintettsége

Az érintett 3 LEADER Vidékfejlesztési Közösségek és településeik a következők:

Bakonyalja-Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület: Kisbér, Ácsteszer, Aka, Ászár, Bakonybánk, Bakonysárkány, Bakonyszombathely, Bársonyos, Császár, Csatka, Csép, Ete, Kerékteleki, Réde, Súr, Tárkány, Vérteskethely, Ács, Bábolna, Nagyigmánd, Almásfüzitő, Bana, Csém, Kisigmánd, Mocsa.

Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület: Annavölgy, Bajna, Bajót, Csolnok, Dág, Dömös, Epöl, Kesztölc, Lábatlan, Leányvár, Máriahalom, Mogyorósbánya, Nagysáp, Nyergesújfalu, Piliscsév, Pilismarót, Sárisáp, Süttő, Tát, Tokod, Tokodaltáró, Úny.

Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség: Baj, Bodmér, Bokod, Csákberény, Csákvár, Csókakő, Dad, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Gánt, Gyermely, Héreg, Kecskéd, Kocs, Kömlőd, Környe, Magyaralmás, Naszály, Neszmély, Pátka, Pusztavám, Sárkeresztes, Söréd, Szákszend, Szár, Szárliget, Szomód, Szomor, Tardos, Tarján, Újbarok, Várgesztes, Vértesboglár, Vértessomló, Vértestolna, Vértesszőlős, Zámoly.

A megyei önkormányzat a SECAP terveket a fenti LEADER jogosult 10.000 fő lélekszám alatti településekre készítette el. A Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség magában foglal Fejér megyei településeket is, azonban a tervezés ez esetben csak a Komárom-Esztergom megyei településekre terjedt ki. A megyéből így összesen 70 település volt érintett.

A SECAP tervek készítése és későbbi felülvizsgálata során a LEADER Vidékfejlesztési Közösségek fontos együttműködő partnerei voltak a megyei önkormányzatnak, hiszen segítették a tervezés és a nyomon követés alapjául szolgáló adatgyűjtést.

2. A SECAP terv fogalma, felépítése, a terv vállalásai

A SECAP egy kulcsfontosságú dokumentum, amelyben a terv készítője felvázolja, hogy miként kívánja teljesíteni az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra tett kötelezettségvállalásait, valamint időkereteket és kijelölt feladatokat határoz meg a célkitűzések elérése érdekében. A 2021-2027-es új uniós költségvetési ciklusban az unió által támogatandó fejlesztési projekteknek már kapcsolódnia kell a klímaváltozás valamely kérdésköréhez. Így a következő évek energetikai fejlesztéseit és célkitűzéseit megalapozó tervek az uniós forrásszerzés nélkülözhetetlen elemeivé válnak. Ezért egyáltalán nem volt közömbös az, hogy az elkészült SECAP tervek milyen beavatkozási pontokat azonosítottak, amelyekre alapozva aztán hatékony projektfejlesztéssel uniós források nyerhetők majd el.

A SECAP összességében egy kibocsátásleltáron, valamint az éghajlattal kapcsolatos kockázatokra és sebezhetőségekre vonatkozó értékelésen alapuló dokumentum. A főbb fejezetei:

- Kibocsátásleltár
- Alkalmazkodási eredménytábla
- Éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok és sebezhetőségek értékelése
- Mitigációs intézkedések
- Adaptációs intézkedések

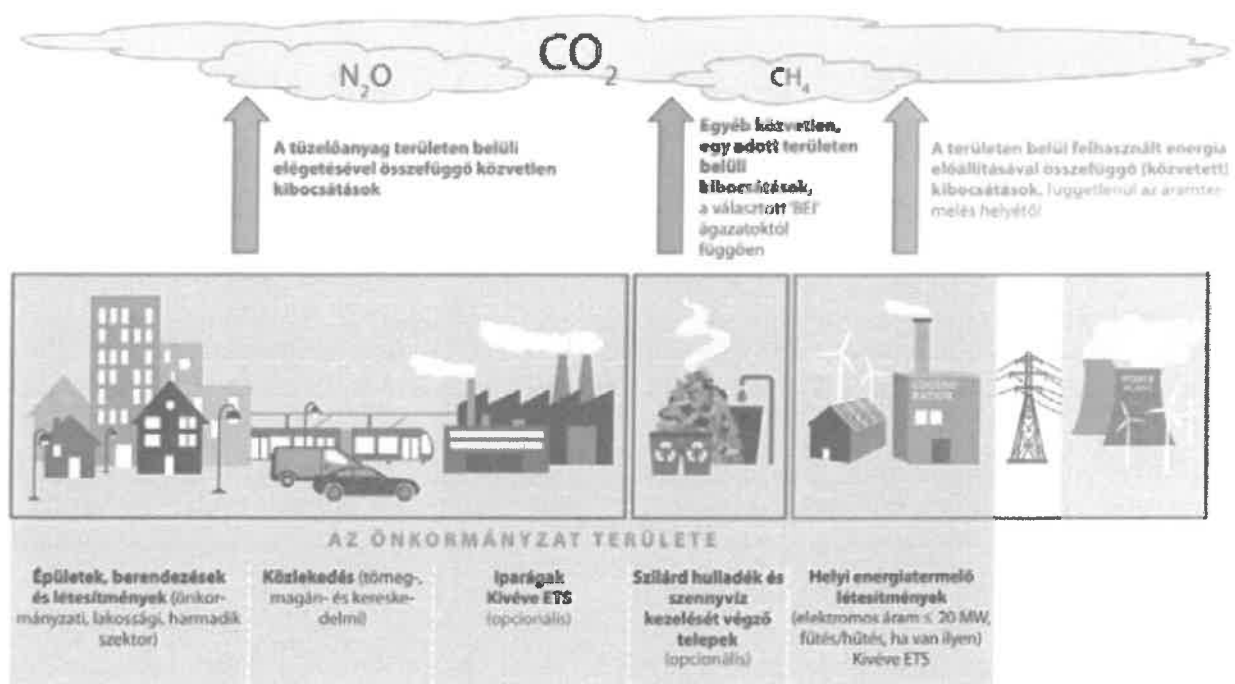
A SECAP tervek készítői vállalták, hogy 2030-ra 40 %-al mérséklék az üvegházhatású gáz kibocsátásaikat. A kibocsátás leltár képezi az akcióterv alapját, ennek csökkentésére fogalmazznak meg konkrét intézkedéseket a terv készítői, megadva a tervezett beavatkozás pontos tartalmát, a vállalt indikátorokat és költségvonzatát. Az elkészített terveket két évente szükséges felülvizsgálni egy előrehaladási jelentés formájában, amikor újra kell számolni a kibocsátás leltárt is. A bekövetkezett változások vizsgálatakor látható válik, hogy milyen hatással járt az akciók végrehajtása a megelőző időszakban. Ilyenkor lehetőség van felülvizsgálni a terveket, valamint felvenni akár további intézkedéseket.

3. A SECAP tervek módszertana, a tervezés főbb paramétereit, dimenzióit, a tervek életútja

A SECAP tervek módszertanát a Polgármesterek Klíma-és Energiaügyi Szövetsége dolgozta ki és az elkészült SECAP terveket is a Szövetség weboldalára kell feltölteni: <https://www.polgarmesterekszovetseg.e.u/>

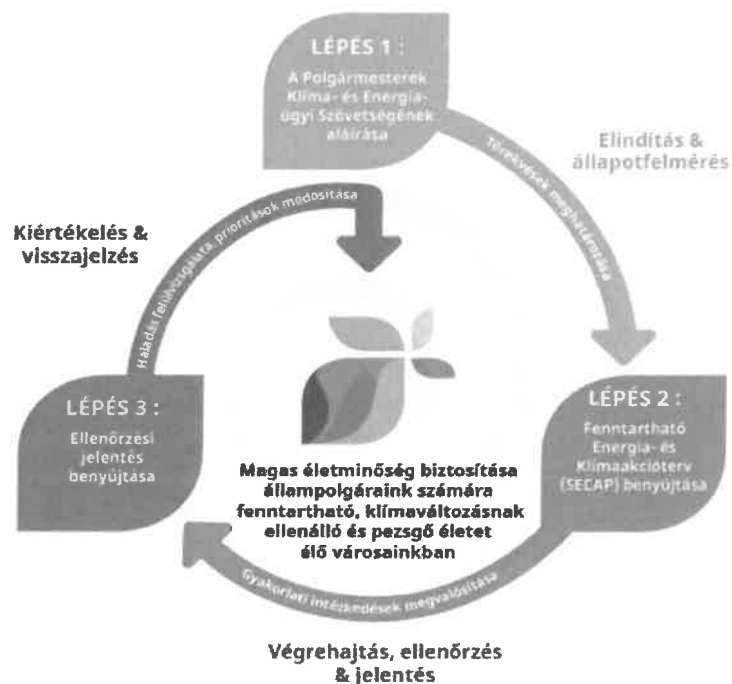
A fenti felületen történik meg a SECAP tervek két évente esedékes felülvizsgálata is.

A tervezés módszertana alapján az üvegház hatású gáz kibocsátókat különböző szektorokba sorolják. Ilyenek az önkormányzati-, a szolgáltató-, a lakossági- és az ipari szektor, valamint a közlekedés. Ezen kívül foglalkoznak még a szennyvízkezelés és a hulladékgazdálkodás által kibocsátott gázokkal és a helyi 20 MW-nál kisebb energiatermelő létesítményekkel is. Azok az erőművek, amelyek ennél nagyobb kapacitással rendelkeznek, vagy tagjai az európai széndioxid kvóta kereskedelmi egyezménynek (ETS), nem képezik az elemzés tárgyát.

A Szövetség elvárása, hogy legalább 3 szektor kibocsátásai kerüljenek feltárára. A SECAP tervek készítésénél és felülvizsgálatánál az önkormányzati, a szolgáltató és a lakossági kibocsátásokra, továbbá a közlekedés kibocsátásaira fókuszáltunk.

A tervezés, végrehajtás és monitoring folyamatát az alábbi ábra szemlélteti:

A megyei önkormányzat jelentős helyzeti előnnyel bírt, hiszen 2018-ban készítette el a 2030-as időtávú megyei klímastratégiáját is, aminek része volt az egész megyére - tehát a SECAP tervezéssel érintett 10.000 fő alatti településekre is -vonatkozó üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátásleltár. Ez a leltár lett az alapja a SECAP terveknek is, tehát az itt számszerűsített adatokra is alapozva kerültek meghatározásra a 2018-as bázisértékek. A megyei klímastratégia az egyes szektorokra vonatkozóan számszerűsítette a kibocsátásokat, ami orientálta a SECAP tervezést is, azzal, hogy a tervezés az ipari kibocsátásokra nem terjedt ki.

Komárom-Esztergom megye ÜGH kibocsátása **2 339 508,28t CO2 egyenérték**

energiafogyasztás 64 % (lakosság részaránya: 29%)

Nagyipari /nem energia alapú/ kibocsátás: 15 %

Közúti közlekedés 18 %

Mezőgazdaság: 2 %

Hulladékgazdálkodás 1 %

A megye egy lakosra jutó CO2e kibocsátása 7,5 t/fő
országos átlag **6,96 t/fő**

Legnagyobb kibocsátó: energiafelhasználás, ipar

4. A SECAP tervek kibocsátásai, intézkedései és a tervek felülvizsgálata

A 2018-ban elkészült SECAP tervek az alábbi linken tekinthetők meg:

<http://www.kemoh.hu/index.php?fmp=4&masoldal=1&oldal=statikusoldal/soldal616.inc>

A SECAP tervek kibocsátásleltárjánál az alábbiak kerültek számszerűsítésre:

- önkormányzati kibocsátás: földgáz, áramhasználat, távhő, közvilágítás
- szolgáltató, lakossági: földgáz, tűzifa, áram és távhőhasználat
- közlekedés: önkormányzati flotta, tömegközlekedés, egyéni közlekedés

Feltárással kerültek továbbá az önkormányzatok megújuló energiakapacitásai is.

A Vidékfejlesztési Közösségek 2018-as kibocsátásai az alábbiak voltak:

Bakonyalja-Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület: 211.039 t CO2 egyenérték

Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület: 279.618 t CO2 egyenérték

Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség: 198.304 t CO2 egyenérték

Az első felülvizsgálat 2020 őszén volt. A második felülvizsgálat 2022.11.26-ig esedékes. A most esedékes felülvizsgálatot a Hivatal saját teljesítésben végzi két munkatársán keresztül (Hummel Rudolf, Szokolai Brigitta). A Bakonyalja-Kisalföld Kapuja Vidékfejlesztési Egyesület SECAP tervének felülvizsgálata már megtörtént és annak benyújtására is sor került 08.30-án. A másik két SECAP terv felülvizsgálata folyamatban van, annak benyújtására is sor kerül a véghatáridőig, 2022. 11. 10-ig.

A felülvizsgálatot a települési önkormányzatok által 08.16-ig szolgáltatott adatokból (a települések többsége megküldte a kért adatokat) és a KSH által rendelkezésre bocsátott adatokból az Európai Polgármesterek Szövetsége által kiajánlott algoritmusok felhasználásával készítjük el.

A 2020-as felülvizsgálat és a most esedékes felülvizsgálat számadati igazolják, hogy az egyes települések és azokon keresztül a LEADER Vidékfejlesztési Közösségek kibocsátásai jelentősen csökkentek, köszönhetően többek között a TOP-ból, KEHOP-ból megvalósított közületi energetikai fejlesztéseknek, továbbá a szolgáltató szektor és a lakosság energiahatékonyabbá és megújuló energiatermelő beavatkozásainak. Mindezek alapján a Vidékfejlesztési Közösségek 2030-ra vállalt 40 %-os mértékű „megtakarításai” kivitelezhetőek.

A kapcsolódó TOP 3.2.1-es projekt jelenleg az 5 éves fenntartási időszak 4 évébe lépett.

Kérem az előterjesztésben foglalt tájékoztató tudomásul vételét és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

1. tudomásul veszi a Fenntartható Energia-és klíma akciótervek felülvizsgálatáról készített tájékoztatót.
2. Egyúttal kéri a projekt szakmai vezetőjét, hogy a projekt előrehaladásáról a továbbiakban is tájékoztassa a közgyűlést.

Határidő: azonnal

Felelős: Borsó Tibor a közgyűlés alelnöke

Hivatali végrehajtásért felelős: Hummel Rudolf főosztályvezető

Tatabánya, 2022. szeptember 22.

Borsó Tibor